

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-17
Besvaras senast
2021-02-24 kl. 12.00

Till miljö- och klimatminister Per Bolund (MP)

2020/21:1837 Enskilda avlopp

Enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten finns det i dag ungefär 691 000 små avloppsanläggningar i Sverige som har en vattentoalett ansluten men som inte är kopplade till kommunala reningsverk. Avloppsanläggningar som inte fungerar bidrar till övergödningen av sjöar, vattendrag och kustvatten. Samtidigt finns det fastigheter på landsbygden och i glesbygden som har egna fungerande lokala avloppslösningar. Försörjning med kommunalt vatten och avlopp är problematiskt när det handlar om glesa lokaliseringar och långa avstånd. Med teknikutvecklingen har insatser för välfungerande enskilda avlopp vidtagits av fastighetsägare.

Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar fungerar som utgångspunkt för vilka krav som ska ställas, och enligt 2 kap. 7 § miljöbalken måste en rimlighetsavvägning göras i varje enskilt tillsynsärende. De krav som ställs på små avlopp måste vara rimliga i förhållande till nyttan för hälsan och miljön. Kraven får inte leda till orimliga kostnader i förhållande till nyttan.

Av Havs- och vattenmyndighetens vägledning framgår att det inte går att ställa obegränsade krav på den fastighetsägare som har ett enskilt avlopp, vilket fastighetsägare kan uppleva. Även innan kommunen ställer krav på utredning ska proportionalitetsregeln beaktas. Redan kostnaden för de undersökningar eller de redovisningar som kommunen kräver in måste stå i proportion till den miljönytta som man kan förvänta sig av undersökningarna.

Genom kunskap om tekniska lösningar och miljökonsekvenser, förbättrad egen tillsyn för fastighetsägare, incitament och adekvat tillsynsarbete från kommuner kan de enskilda avloppens miljöbelastning åtgärdas samtidigt som flexibla lösningar kan skapas utifrån geografiska förutsättningar och landsbygdens särskilda behov.

Mark- och miljödomstolen i Växjö slår i en dom fast att kommunen måste peka på en konkret skada. Det räcker inte att döma ut ett enskilt avlopp med anledning av ålder. Kommunen har bevisbördan och är skyldig att tala om på vilket sätt en anläggning inte fungerar.

Det finns anledning att överväga om kommunen ska ha rollen som myndighet som både underkänner en anläggning och sedan godkänner den. Ett alternativ

vore att annan myndighet godkänner en anläggning. Kommunerna har egna intressen i va-frågor, exempelvis att ansluta fastighetsägare till kommunalt vatten och avlopp för att klara investeringen. Statens roll bör vara att underlätta för enskilda fastighetsägare att göra rätt utifrån ett miljöperspektiv.

Med anledning av detta vill jag fråga klimat-och miljöminister Per Bolund följande:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att kommunernas ansvar för bevisbördan ska tydliggöras samt att kommunernas roll som myndighet ses över för att stärka fastighetsägarnas roll i miljöarbetet?

.....

Nina Lundström (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren